

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi
vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden
käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ja
rakentamislain muuttamisesta
HE 3/2026 vp**

Talousvaliokunta

27.2.2026

Johtava asiantuntija Tarja Virkkunen (TEM)

Lainsäädäntöneuvos Mikko Koskela (YM)

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yleistä

- Lisätään kemikaaliturvallisuus- ja rakentamislakiin maanpuolustukselle tärkeille tuotantolaitoksia koskevat säännökset.
- Esityksellä mahdollistetaan nopeampi ja sujuvampi kemikaaliturvallisuuslain mukainen lupa- ja ilmoitusmenettely ja rakentamislain mukainen sijoittamislupa- ja rakentamislupamenettely maanpuolustukselle tärkeille tuotantolaitoksille.
- Rajoitettaisiin tietojen luovuttamista yleisölle siltä osin kuin se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden ja kansainvälisten sopimusten kannalta.
- Koskisi vain harvoja tuotantolaitoksia.
- Taustalla muuttunut kansainvälinen turvallisuusympäristö.
- Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Ehdotetut muutokset - Kemikaaliturvallisuuslaki

- Maanpuolustukselle tärkeä tuotantolaitoksen määritelmä – kemikaaliturvallisuuslakia sovellettaisiin myös maanpuolustukselle tärkeisiin tuotantolaitoksiin, jos erikseen ei ole muuten säädetty.
- Jos tuotantolaitokselle on annettu erään maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupa, tuotantolaitoksen sijoittamisessa otettaisiin huomioon ko. sijoittamislupa. Kemikaaliturvallisuuslain mukainen harkinta tuotantolaitoksen sijoittamisen soveltuvuudesta kemikaaliturvallisuuslainsäädännön nojalla tehdään lupa- ja ilmoitusmenettelyssä niin kuin nykyisin.

Nykyiset lupa- ja valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kemikaaliturvallisuuslain lupa- ja valvontaviranomainen.

Pelastusviranomainen on kemikaaliturvallisuuslain valvontaviranomainen ilmoituksenvaraisten kohteet.

- Maanpuolustukselle tärkeä tuotantolaitos voidaan sijoittaa myös kaavoitetulle alueelle.
- Maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen lupahakemus tai ilmoitus voidaan käsitellä **ensisijaisena** suhteessa muihin hakemuksiin ja ilmoituksiin.

Ehdotetut muutokset - kemikaaliturvallisuuslaki

- Puolustusministeriö antaa lausunnon, jos tuotantolaitos on maanpuolustukselle tärkeä tuotantolaitos
 - Puolustusministeriö antaa lausunnossa tiedot toiminnanharjoittajan salassa pidettävistä tiedoista.
- Maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen aseman päättymistä koskevat säännökset.
- Poikkeukset toiminnanharjoittajan tiedottamisvelvollisuudesta yleisölle tuotantolaitoksen toiminnasta.
- Poikkeus tuotantolaitoksen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle.

Ehdotetut muutokset - rakentamislaki

- Esityksellä mahdollistetaan nopeampi ja sujuvampi sijoittamislupa- ja rakentamislupamenettely eräille maanpuolustukselle tärkeille sekä maanpuolustukselle varautumistarkoituksen edellyttämille tuotantolaitoksille.
- Esityksen myötä asemakaava tai tietyissä tilanteissa suoraan rakentamista ohjaava yleiskaava ei olisi enää edellytys, vaan kaavoitusprosessiin ryhtymisen sijaan, sijoittamisen edellytykset voitaisiin ratkaista erään maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupamenettelyssä ilman asemakaavaa tai suoraan rakentamista ohjaavaa yleiskaavaa.
- Lisäksi esityksessä annettaisiin kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle mahdollisuus rakentamisen aloittamisoikeuden myöntämiseen sellaisen rakentamisluvan yhteydessä, joka myönnetään lainvoimaa vailla olevan poikkeamisluvan perusteella.
 - Mahdollisuus rakentamisen aloittamiseen edesauttaisi sitä, että rakentaminen pysyisi maanpuolustukselle kriittisten tuotantolaitosten osalta aikataulussa, kun tarve ilmenee.
- Esityksen mukainen pääsäännöstä poikkeava aloittamisoikeus koskisi nimenomaisesti puolustusministeriön lausunnon perusteella maanpuolustukselle tärkeitä tai maanpuolustuksen varautumiselle olennaisen merkityksellisiä tuotantolaitoksia.

Kiitos!